

Ο Κωνσταντίνος, πρωτότοκος γιός του Δανού πρίγκιπα William of Schleswig Holstein Sonderburg Glücksburg και της Ρωσίδας μεγάλης δούκισσας Olga Constantinovna, που ή μοίρα τους ήθελε ως δεύτερο βασιλικό ζεύγος στο νεοελληνικό κράτος, ανήλθε στο θρόνο τον Μάρτιο του 1913 μετά την δολοφονία του πατέρα του, ο οποίος βασιλεύσε στον τόπο μας ως Γεώργιος Α΄ σχεδόν μισό αιώνα. Δέκα τέσσερα χρόνια πριν την ενθρόνισή του, ο Κωνσταντίνος, είχε νυμφευθεί την Πρωσίδα δούκισσα Σοφία.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να θυμηθούμε ότι ως ο ύπατος πολιτειακός άρχων, ο Κωνσταντίνος ο Α΄ είχε κυρίαρχο ρόλο στην νεότερη ιστορία του τόπου μας, πρωτίστως από την σχέση του με τον πρωθυπουργό της χώρας Ελ. Βενιζέλο και τι ακολούθησε από τη σύγκρουσή τους. Περί αυτού αναφέρει ο συγγραφέας (σ.59).

«Εκτός από τις ανεπανόρθωτες επιπτώσεις που είχε για τις πολιτικές εξελίξεις και ιδίως για τον πόλεμο στη Μικρά Ασία, η πεισματική άρνηση του Κωνσταντίνου να παραιτηθεί φανέρωνε και μια αδιαφορία για τα συμφέροντα της δυναστείας του, δηλαδή των παιδιών του και γενικότερα των απογόνων του. Έκανε επιπλέον ό,τι μπορούσε για να καταστρέψει την μέχρι τότε ευρύτερη αποδοχή της βασιλείας, αφήνοντας έτσι μια κληρονομιά αμφισβητούμενη και τοξική».

Εκείνη την ταραχώδη περίοδο απέναντι στο μέγεθος του αιρετού πρωθυπουργού από τις Μουρνιές των Χανίων, βρισκόταν ο Κωνσταντίνος Α΄, ο οποίος θα έγραφε, μεταξύ άλλων,

σε επιστολή του προς την Πάολα: *«Πάντοτε ησθάνθην ότι θα ελάτρευα μιαν γυναίκα η οποία θα με διέτασσε, αλλά θα με διέτασσε με καλωσύνην, η οποία θα μου έδινε διαταγάς τας οποίας θα ηδυνάμην να εκτελέσω».*

Σε άλλο του γράμμα, γκρινιάζει για το μικρό χρονικό διάστημα, μόλις έξι εβδομάδων, των διακοπών του, και διαμαρτύρεται για την απουσία μηνών του πατέρα του σε ευρωπαϊκές λουτροπόλεις, γεγονός που τον έχει επιφορτίσει με τα καθήκοντα της αντιβασιλείας (σ.77).

Ο Γ.Θ.Μ. μας δίνει δείγματα *«του ήπιου και συμβατικού αντισημιτισμού του»*, αλλά και του *«εκρηκτικού ρατσισμού του»*
» καθώς μας μεταφέρει τις απόψεις του Κωνσταντίνου Α' για τους Σενεγαλέζους που έφεραν οι Γάλλοι στην Ελλάδα (1915- 17). (σ.114)

«...Όταν βγαίνουν έξω. όλα τα χαμίνια τους παίρνουν στο κατόπι. Θα μπορούσαν να τους είχαν στείλει σε κάποιο ζωολογικό κήπο...» «...Τι κάνει η Εταιρεία για την Πρόληψη της Σκληρότητας στα Ζώα;»

Αμφισβητείται έντονα επίσης και η ευρύτερη μόρφωσή του, καθώς πέραν του τένις, του μπριτζ και την ανάγνωση εφημερίδων, από πουθενά δεν συνάγεται ότι ανοίγει κάποιο βιβλίο (σ.71).

Το ίδιο ισχύει και για το γράψιμο αφού σε άλλη επιστολή προς την Πάολα αναφέρει: *«Ποτέ μου δεν έχω γράψει τόσο πολύ. Είναι γνωστό ότι δεν γράφω ποτέ και χρειάστηκε η επιρροή σας επάνω μου για να με εξαναγκάσει».*

Τούτων λαμβανομένων υπόψη, σχολιάζει ο συγγραφέας: *«...αρκετές μέρες αυτά τα γράμματα ήσαν η κύρια πνευματική του φροντίδα και απασχόληση, την οποία διέκοπταν κάθε τόσο επιτελείς ή άλλοι, ανάλογα με την εξέλιξη των γεγονότων».*

Μολαταύτα, είναι βέβαιος ότι μόνο αυτός είναι ικανός. Έτσι το καλοκαίρι του '13 που

διαμένει μόνιμα στο Τατόι, της γράφει ότι πηγαίνει μερικές μέρες στην Αθήνα «για να επιβλέπω την κυβέρνησή μου, για να μην κάνει βλακείες».

Αλλά και τον Αύγουστο του '15 όταν κάλεσε τον Βενιζέλο στο Τατόι, για να του αναθέσει την πρωθυπουργία με το σχόλιο: «Κοίταξε τώρα μην μου κάμεις καμία ανηδία». (σ.99)

Αλλά και την αντίληψή του σε σχέση με το στράτευμα: «Η θέση μου επικεφαλής ενός ισχυρού στρατού, όπου όλοι θα εξαρτώνται μόνο από μένα, θα ήταν ιδανική αν δεν υπήρχαν οι ελλείψεις για τις οποίες σου μίλησα» (σ.93)

Προφανώς επηρεασμένος από τον γυναικάδελφό του Γουλιέλμο Β' που έδιωξε τον Μπίσμαρκ, επεδίωξε και κατάφερε το ίδιο με τον Βενιζέλο. «Όταν πλέον ο Κωνσταντίνος εξανάγκασε τον Βενιζέλο να παραιτηθεί για δεύτερη φορά, τηλεγράφησε αμέσως στον Γουλιέλμο θριαμβολογώντας ότι "ξεφορτώθηκε" τον Βενιζέλο όπως είχε συμφωνηθεί. Φαίνεται μάλιστα ότι αντλούσε ικανοποίηση από την πληροφορία ότι ο Βενιζέλος "εδάκρυσε" βγαίνοντας από το γραφείο του»

Αυτές οι λίγες αναφορές, μικρό δείγμα μόνο, των πολύ περισσότερων που παρατίθενται στην έκδοση, είναι ικανές να σκισάρουν το πρόσωπο που διαδραμάτισε σπουδαίο ρόλο στην ιστορία του τόπου μας.

Στο κουτσομπολίστικο ερώτημα, εάν άξιζε τον κόπο η περιπέτεια με την Πάολο (αν και τέτοια ερωτήματα που τίθενται εν ψυχρώ, σε αντίθεση με τους φλογερούς έρωτες που ζουν οι πρωταγωνιστές κρίνονται ως ατυχή ερωτήματα) η απάντηση που μπορεί να αντληθεί από τα γραφόμενα είναι: Όχι. Η ερωμένη του Κωνσταντίνου Α' ήταν μια τυχοδιώκτρια, που αντλούσε χρήματα, τιμαφή, πλούσια δώρα από τον εραστή της και συχνά εμφανίζεται ως άπληστη (σ.37).

Το βιβλίο περιλαμβάνει 13 κεφάλαια πέρα από τους προλόγους, τον επίλογο, τον κατάλογο των επιστολών και τις πηγές. Να τεθεί υπόψη ότι δεν είναι η πρώτη έκδοση με το συγκεκριμένο θέμα. Είχε προηγηθεί, το 2011, με τίτλο «Κωνσταντίνος – Πάολα» εκείνη της Αλεξάνδρας Στεφανοπούλου.

Κλείνοντας και κοιτώντας την πρώτη παράγραφο, μοιραίος κρίνεται με ότι προέκυψε στη συνέχεια ο χαρακτηρισμός της Πηνελόπης Δέλτα για τον Κωνσταντίνο Α΄ ως «Δανορώσο». Επιπροσθέτως, σε ότι αφορά την ελληνικότητα της δυναστείας που βασίλεψε στην Ελλάδα διαβάζουμε (σ.13). *«Ο Γεώργιος ο Α΄ είχε καθιερώσει να επικοινωνούν τα μέλη της οικογένειάς του στα αγγλικά»*. Ως προς τούτο, παρέχεται και ντοκουμέντο.